

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس : آرایه های ادبی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۴ / ۳ / ۱۲		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره
۱۰	استعاره ی به کار رفته در کدام یک از ابیات زیر ، « بلیغ تر و مؤثرتر » است ؟ چرا ؟ الف (فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید ب (بخت آن نکند با من ، کان شاخ صنوبر را شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد بنشینم و بنشانم، گل بر سرش افشانم	۰/۵
۱۱	جمله ای بنویسید و در آن واژه ی « قلم » را در « مفهوم مجازی » به کار ببرید.	۰/۵
۱۲	باتوجه به بیت زیر : « دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی الف (کدام کلمه در مفهوم مجازی به کار رفته است ؟ ب (« قرینه » ی آن کدام است ؟ تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا »	۰/۵
۱۳	در بیت زیر ، « دینار و درم » مجاز از چیست ؟ نوع علاقه ی آن را بنویسید. « آن کس که به دینار و درم خیر نیندوخت سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد »	۰/۵
۱۴	کنایه ی به کار رفته در کدام بیت، اثبات این حقیقت است که « آسایش بی رنج » در این جهان وجود ندارد ؟ الف (حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج ب (نیندارم ای در خزان کشته جو فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست که گندم ستانی به وقت درو	۰/۵
۱۵	در هریک از ابیات زیر ، کنایات را مشخص کنید و مفهوم هریک را بنویسید. الف (چو بشنید بیچاره بگریست زار ب (دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای که ای خواجه دستم ز دامن بدار فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد	۱
۱۶	در بیت زیر : « لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست الف (کدام « صامت » بیش از بقیه تکرار شده است ؟ ب (نام آرایه ی ادبی حاصل از این تکرار چیست ؟ لختی بخند ، خنده ی گل زیباست »	۰/۵
۱۷	در هریک از عبارات زیر ، بین کدام کلمات ، « سجع » وجود دارد ؟ « نوع سجع » ها را بنویسید. الف (ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ، ضایع. ب (هر که را زر در ترازوست ، زور در بازوست.	۱
۱۸	در ابیات زیر ، آرایه های « موازنه » و « ترصیح » را بیابید. در هر مورد ، دلیل خود را بنویسید. الف (ای منور به تو نجوم جمال ب (شاکر نعمت به هر مقام که بودیم ای مقرر به تو رسوم کمال داعی دولت به هر طریق که هستیم	۱
۱۹	در هر یک از ابیات زیر ، بین کدام کلمات ، « جناس » به کار رفته است ؟ نوع هر جناس را مشخص کنید. الف (ای گدایان خرابات ، خدا یار شماست ب (کار دلم به جان رسد، کارد به استخوان رسد چشم انعام مدارید ز انعامی چند ناله کنم بگویدم : دم مزون و بیان مکن	۱
	« ادامه ی سؤال ها در صفحه ی سوم »	